

LÖFGRENS ANALYS AB

Vad är hjärntvätt och mind control?

Journalisten Edgar Hunter myntade ordet hjärntvätt 1951, (används ofta synonymt med mind control) för att beskriva hur amerikanska soldater vände sida och bekände påhittade krigsbrott. Psykologer och psykiatriker som Margaret Singer, Robert Lifton, Louis West och Edgar Schein studerade detta.

Robert J Lifton beskriver i boken "Thought Reform and the Psychology of Totalism" 8 gemensamma faktorer för hur detta går till.

1. Kontroll av miljön
2. Mystisk manipulation
3. Krav på renhet
4. Bekännelser
5. Helig vetenskap
6. Laddat språk
7. Doktrin över person
8. Existensuppdelning

Margaret Singer beskriver i sin bok "Cults in Our Midst" sina 6 kriterier för thought reform.

1. Hålla en person ovetande om vad som pågår och vad som händer.
2. Kontrollera en persons tid och om möjligt dennes fysiska miljö.
3. Skapa en känsla av maktlöshet, hemlig rädsla och beroende.
4. Undertryck mycket av personens gamla beteende och attityd.
5. Ingjuta nya beteenden och attityd.
6. Föra fram ett slutet system av logik, inte tillåta kritik.

Kurt Lewin beskriver i Edgar Scheins bok "Coersive Persuasion" hur denna förändring av amerikanska krigsfångar i Koreagår gick till i 3 steg:

1. "unfreezing" = skaka om, disorientera, bryt ner referensramar -
2. "changing" = förändra till ny identitet
3. "refreezing" = befäst den nya identiteten

Det finns många olika termer för "thought reform" enligt Maragret Singers lista ur boken "Cults in Our Midst":

Term	Upphovsman och årtal
Thought struggle	Mao Tse-tung (1929)
Brainwashing	Hunter (1951)
Thought reform	Lifton (1956)
DDD-syndrom Debility, Dependency och Dread	Farber, Harlow och West (1957)
Coercive Pesuasion	Schein (1961)
Mind control	oklart (ca 1980)
Systematic manipulation of psychological and social influence.	Singer (1982)
Coordinated Programs of coercive influence and behavioral control.	Ofshe och Singer (1986)
Exploitative persuasion	Singer and Addis (1992)

Maragret Singer har även gjort en modell för hur hennes; Lifton och Lewin / Schein går i varandra.

Singer	Lifton	Schein / Lewin
1. Hålla en person ovetande om vad som pågår och vad som händer.		1. Tina upp
2. Kontrollera en persons tid och om möjligt dennes fysiska miljö.	1. Kontroll av miljön 2. Mystisk manipulation	
3. Skapa en känsla av maktlöshet, hemlig rädsla och beroende.	3. Krav på renhet	
4. Undertryck mycket av personens gamla beteende och attityd.	4. Bekännelser	
5. Ingjuta nya beteenden och attityd.	5. Helig vetenskap 6. Laddat språk	2. Förändra
6. Föra fram ett slutet system av logik, inte tillåta kritik.	7. Doktrin över person 8. Existensuppdelning	3. Frys in

Steven Hassan beskriver i sin bok "Combatting Cult Mind Control" sin modell av mind control - BITE modellen: (Behaviour, Information, Thoughts and Emotions) kontroll av:

1. Beteende
2. Information
3. Tankar
4. Känslor

Alla dessa modeller kräver ingående studier för att jämföras och för att bedöma hur de överlappar varandra.

Helena Löfgren
Beteendevetare,
samtalsbehandlare
(uppdaterad 2008)